

Szókimondó - Regénytéma Závada Pálnak

2013 március 14. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Legutóbbi tárcámban írtam arról, hogy Závada Pál körülnyavalyogta a keleti front magyar h?seit. Amib?l arra következtettem, hogy témahiányban szenved. Nehogy agysérvet kapjon az er?lködést?l – amit azért sajnálnék, mert rossz utakra tévedt tehetségnek tartom –{...}

{...} –, följánlok neki egy érdeklődésére szabott eseményt kisebbségi, rasszista, nemzetiségi, ámde magyarokat gyötrő megaláztatás és népiértelmezés.

Történt a Felvidéken, vagyis Szlovákiában, 1934-ben Szepesolasziban (eltorzítva Spisska Vlachy) született Závada leendő regényhőse. Eltitkolom család és keresztnévét is, féltve rokonait a malinahedvigeskedő barna-vörös árnyalatú szörnyhatóság bosszújától.

A nyurga 13 éves fiút anyja Iglóba adta tanulni. Nem tudom Závada hallott-e az Iglói diákok derűs regényéről és még derűsebb filmváltozatáról, Jávor Pál főszereplésével, 1934-ből? Nos, hűsünk egyáltalán nem derűs napokat töltött Iglón, mert 1947-ben lefogta és megkínozta a rendőrség a Csehszlovák Köztársaság elleni államrendet fölforgató összeesküvés, „spiknuti”-ban való részvétele vádjával.

Fölhívom Závada úr figyelmét, hogy nem a magyar, hanem a (cseh)szlovák rendőrség nem hagyta aludni napokig, fényszórókkal vakította, alsó és felső fogsorát puskatussal kitörte, jobb vállát eltorzította, karját kifecskendezte lapockástól, hogy életre nyomorék maradt. És végül bevallotta és aláírta, hogy egyedül összeesküdött önmagával, amiért 25 év börtönt kapott 13, írd és mondd tizenhárom éves korában! Nagypapa az ítélelhozatal estjén szívrohamban meghalt.

It pedig három évig magánzárkában nyuvasztották, anyja sem látogathatta meg, de még a porkolábok sem szóltak hozzá. A rokonság rettegésben élt, ha egy ártatlan kisfiúnak ez a sorsa, mi lesz velük a benesi szellemben tomboló rémuralomban? Hűsünknek örületes szerencséje volt.

1950-ben kiszabadult magáncellájából, mert kidőlt börtöne egyik fala, amit még Mária Terézia előt építettek. A gaz magyar börtönépítők. Hely nem lévén számára, elszállították Brünnbe (Brnoba), Olmützbe, Kromerizbe, de a fogházak telis-tele voltak magyarokkal, cipszerekkel, németekkel. Végül Prágában kötöttek ki vele. A humánus csehek abszurdumnak tartották, hogy tizenhárom éves gyermek önmagával összeesküdjék, ezért jóságosan bevágták a közvértényesek közé. Az akkor még mindig csak tizenhat éves fiút, gyilkosok, pederaszták, gyermekkínzók, tolvajok társaságába. És az anyja is meglátogathatta.

Egy hosszúra nőt csontváz állt előtte, akinek nap nem érte fehér börtört véresre marták a tetvek, ügyesen megbújva

a füle mögött, a nyakán, a hóna alatt, a lába között. Leszedte róla a már kin?tt véres, genny?l b?zl? göncöket, amelyek varratain mint sz?l?fűrtön a szemek, s?rültek a tet?tojások. Megmutatta a prágai föllebbviteli bíróságon a corpus delictit. És a civilizált, m?velt csehek semmissé nyilvánították az eredeti szlovák ítéletet, perújrafölvételt rendeltek el, s bekéretve az eredeti dokumentumokat, megállapították, hogy a nyomorult gyermek hamisan tanúzott, mert aláírta, hogy államellenes összeesküvést követett el. Félrevezette a hatóságokat. Ezért kegyesen nyolc évi kényszermunkára ítélték.

Bátyja 1960-ban láthatta el?ször az akkor már huszonhat éves öccsét, de csak azért találkozhattak, mert temették a nagyanyjukat. Azóta meghalt már a szegény, örökre megnyomorodott fiú is. A történethez hozzátartozik, hogy voltaképpen nem „tisztá” magyar, tiroli osztrák és olasz, valamint görög fölmen?je is volt. Ám azért arra így is alkalmas, hogy holmi buzgonc mint magyart dehonesztálja.

Szalay Károly - demokrata.hu

Ajánló